

<http://www.cgtcatalunya.cat/spip.php?article10177>

De què va la Unió Europea? Qui pren les decisions a la UE?

- Àmbits d'actuació - Formació - Materials "Sobre-Contra la Crisi" -

Publication date: diumenge 25 de maig de 2014

Copyright © CGTCatalunya.cat - Tous droits réservés

Material amb les preguntes i respostes que estem traient conjuntament CGT, Ecologistes en Acció i Baladre sobre la UE per difondre amb vista a que sigui un instrument molt pedagògic.

Qui pren les decisions a la UE?

A la UE 28, les decisions executives són preses per la Comissió Europea. Elabora directives que són d'obligat compliment per a tots els estats membres, si el tema està transferit a la UE. També estableix les prioritats generals de despesa a llarg termini per a la Unió en el que es denomina el "marc financer" de la UE. I elabora el pressupost.

La Comissió està formada per 28 comissaris, un per cada país de la UE, que tenen un mandat de cinc anys. No són triats democràticament, sinó que els designa el Consell Europeu. L'actual President de la Comissió Europea és José Manuel Durao Barroso, que va renovar per la seva segona vegada el seu mandat al febrer de 2010.

Al seu torn, el Consell Europeu reuneix als caps d'Estat o de Govern de cada país de la UE, al president de la Comissió i al president del Consell Europeu, que és qui presideix les reunions. Recordem que els caps d'Estat són triats amb sistemes electorals no proporcionals i que solen comptar amb el suport de menys de la meitat de les seves poblacions. Actualment, i fins a finals de novembre de 2014, el president del Consell és Herman Van Rompuy. No cal confondre'l amb el Consell de la Unió Europea, format pels ministres de cada temàtica.

El famós "Ecofin", per exemple, que pren decisions econòmiques que ens afecten a totes i tots, és el Consell de la Unió que reuneix als ministres d'Economia i Hisenda. A més, és molt decisiva en les nostres vides la labor del Banc Central Europeu (BCE), que és qui gestiona la moneda i, per tant, la política monetària. Això ho fa sense cap control públic possible.

El Parlament Europeu, únic òrgan electoralment triat, no té iniciativa legislativa (no pot proposar lleis) i solament té potestat per a validar o rebutjar les que li arriben de la Comissió o el Consell. Un exemple clar de qui mana: La Comissió Europea intervé en els pressupostos de cada estat membre, abans que arribin si més no als Parlaments estatals, per a vigilar que compleixen amb les mesures neoliberalistes que emanen dels òrgans de la UE, segons dicten el Pacte de l'Euro o Pacte Fiscal. És el que es coneix com "Semestre europeu".

Les directives europees condicionen tota la política dels estats: mercats de treball, polítiques d'immigració, desplaçament de treballadores/és, mercats interiors i exteriors, transports, competència, alimentació, medi ambient, agricultura, sobirania alimentària, etc. No obstant això, els pobles que patiran aquestes polítiques no tenen oportunitat de triar a qui ha d'elaborar-les.

Si a aquesta falta de democràcia afegim la presència molt activa de més de 15.000 lobbistes i 2.500 empreses que pressionen de forma regular a les institucions europees, és fàcil adonar-se que la política de la UE persegueix afavorir interessos privats. Amb les seves ingerències, condicionen i manipulen les iniciatives legislatives de la UE.

Abans de res, és necessari qüestionar novament el paper de la UE. Fins a quin punt els lobbies han determinat les polítiques de la Unió Europea? A qui serveixen les institucions europees?

Fonts:

<http://europa.eu>

<http://corporateeurope.org/>

<http://www.lobbyingspain.com>

És legítim el deute de la UE?

Des de les institucions europees s'insisteix que el principal problema de les economies de la UE és el deute públic, però quan s'analitzen les dades del deute dels estats de la UE observem alguna cosa ben diferent. A la fi de 2011, el deute públic dels estats de la Zona Euro suposava només 15% del total del deute, mentre que el deute privat (de les famílies, de les empreses no financeres i de la banca) suposava el 85% restant.

Davant aquest greu volum de sobreendeutament del sector privat, el que més preocupa als governs i banquers és l'impagament d'aquest deute. Per això, des del començament de la crisi financera, estan maldant per convertir aquest deute privat en deute públic. El més clar exemple ho tenim en el rescat de la banca espanyola que, ja des d'abans del començament de la crisi, ha rebut la xifra de 1,42 bilions de Euros d'ajudes públiques.

Per a poder salvar a la banca, l'Estat espanyol s'ha hagut d'endeutar més encara i ha hagut de fer dures retallades en els serveis socials bàsics per a la població com són la sanitat, l'educació o les pensions. I això mateix ha ocorregut en la major part dels Estats de la UE, especialment els de la perifèria europea (Espanya, Grècia, Irlanda, Itàlia i Portugal). Així doncs, aquest deute, en origen privat i convertit en públic, és, sens dubte, un deute il·legítim, ja que lluny d'ajudar a la població a pal·liar els danys socioeconòmics de la crisi, els ha aguditzat encara més.

Però la perversió del deute no resideix només en la injustícia de fer-nos carregar a totes les persones amb un deute que no és nostre, sinó en la seva utilització per a sotmetre a les poblacions europees als dictats dels "mercats", als interessos dels poders financers. Així, els rescats duen associats tot un seguit de condicions que, amb l'excusa de sanejar les economies dels països rescatats, permeten a organismes tan poc democràtics com la Comissió Europea, el Banc Central Europeu i el Fons Monetari Internacional, coneguts com la Troica, intervenir en les polítiques nacionals i segrestar les seves sobiraniaes. Aquesta ingerència ha provocat, en el cas de l'Estat espanyol, la reforma de la Constitució en el seu article 135 per a prioritzar el pagament del deute sobre la despesa social. Per tant, aquest deute il·legítim ha de ser repudiat i no pagat.

No devem, no paguem!

Què tenen a veure les reformes laborals amb la UE?

El Pacte de l'Euro, o Pacte per la Competitivitat, imposa unes polítiques econòmiques d'obligat compliment que suposen un nou gir de rosca sobre les condicions de vida de la majoria. Així, estableix diferents obligacions en matèria salarial, laboral, de pensions, etc:

* Els salaris han de vincular-se a la productivitat i deixar d'estar vinculats a l'Índex de Preus. Això suposa canviar les regles de la negociació col·lectiva, desvinculant els salaris del cost de la vida, a l'hora que es limita el nivell de centralització dels convenis col·lectius i s'exigeix una flexibilitat interna. És a dir, exigeix acabar amb el poder contractual sindical en la fixació de les condicions de treball sobre jornada (temps de treball), organització de treball (torns, sistemes de retribució, etc.) i acomiadaments. Soscava greument la negociació col·lectiva.

* La UE planifica i exigeix reformes laborals que abordin la flexibilitat i la disponibilitat unilateral del contracte per part de l'empresari.

* El Pacte per l'Euro i el Pacte Fiscal "recomanen" l'augment de la edat de jubilació i la reducció de la quantia de la pensió. La UE fomenta els Plans Privats de Pensions.

De què va la Unió Europea? Qui pren les decisions a la UE?

* Exigeix incloure en la legislació del país amb rang constitucional (com ja ha fet tota la classe política a Espanya) l'equilibri financer, és dir, el dèficit i també el pagament del deute com a prioritat. Amb això es persegueix garantir que els creditors del deute cobrin no només el principal, sinó també els interessos. I endureix les penalitzacions per qui no compleixi.

* Incentiva la recapitalització de la banca. Aquesta és una mesura clara de socialització de les pèrdues causades per l'especulació i la mala praxi. En canvi, els guanys segueixen sent exclusivament privades.

* La Comissió Europea intervé en els Pressupostos de cada estat membre per vigilar que compleixen amb totes les polítiques acordades. Ho fa mitjançant el procediment conegut com "Semestre europeu".

Ja havia desaparegut del Tractat de Lisboa la possibilitat d'exigir i executar drets essencials (vaga, temps de treball, negociació col·lectiva, etc) Al Pacte de l'Euro no apareix el social, ni tan sols com retòrica. Està absent qualsevol referència mínima als gairebé 27 milions de d'aturades i les seves condicions d'inseguretat. El que apareix, en canvi, és tota una política antisocial i anti-treballadors/es, que es converteixen en simples mercaderies d'un sol ús, per garantir la taxa de beneficis del capital.

Segons Eurostat, el gener de 2014 hi havia a la UE-28, 26.231.000 de persones en atur. D'elles, el 23% es troben a l'estat espanyol (6 milions). El 2 febrer de 2011 Govern, Sindicats i Empresaris van pactar les polítiques del Pacte de l'Euro que s'apliquen a l'estat espanyol, l'anomenat "Acord Social i Econòmic per al creixement, l'ocupació i la garantia de les pensions", enterrant així les dinàmiques de mobilització per a revertir les sortides antisocials a la crisi.

A l'Estat espanyol, la flexibilitat laboral havia quedat garantida amb la Reforma Laboral plasmada en la Llei 35/2010 del govern Zapatero. Encara més greu ha estat la Reforma Laboral del govern del PP 3/2012 . Flexibilitat i disponibilitat unilateral per l'empresari, en tot el recorregut del contracte, des de l'entrada i la permanència a la sortida. Les Pensions van ser ajustades als criteris fixats per la UE. El retard de l'edat de jubilació i la disminució garantida de la quantia de la pensió són aspectes que queden fixats en les seves retallades amb la Llei 27/2011 de PSOE, CEOE, CCOO i UGT i amb la Llei 23/2013 del PP sobre l'índex de revaloració de les pensions i el factor de sostenibilitat. Els ajustos per reduir el dèficit i el deute als criteris assenyalats per la UE afecten tant al mercat privat (devaluació massiva de salaris a través de la manca d'aplicació dels convenis o baixades directa dels salaris), com al públic: disminució salarial a tot el personal que treballa en les diferents AAPP, acomiadaments col·lectius per al personal laboral i reducció de l'ocupació pública, amb taxes de reposició 0.

I tot això sobre la base de l'absoluta prioritat de crear les condicions laborals, socials i polítiques per fomentar "la competitivitat". Això ha comportat la privatització de serveis essencials per a les poblacions. Alhora es produeix una reducció dels costos del treball, a través o per mitjà de polítiques que incrementin la flexibilitat, la mobilitat de la força de treball i la capacitat d'ajust (acomiadament, hores extres ...) segons el cicle econòmic (recessió, crisi, estancament o creixement).

És la mort del treballador/a, com a assalariat i com a persona social, doncs se li transforma la seva naturalesa política / jurídica (persona amb drets) a convertir-lo en un mer factor de producció de capital.

És la UE el paladí de la lluita contra el canvi climàtic?

La UE es fon parlant de la importància de lluitar contra l'escalfament global. Així, la Comissió Europea, en les cites internacionals, aposta per les reduccions d'emissions de gasos d'efecte hivernacle més ambiciosos. I la UE no només parla, sinó que també actua: ha complert els objectius marcats pel Protocol de Kyoto.

De què va la Unió Europea? Qui pren les decisions a la UE?

No obstant això, això s'ha aconseguit amb un exercici de "comptabilitat creativa" basada fonamentalment en el desplaçament d'una part de la producció als països emergents i als més empobrits i, per tant, també s'han desplaçat les emissions de gasos d'efecte hivernacle. Si es tenen en compte els productes que la UE consumeix però que es produeixen en altres llocs del món, el compte de les emissions de la UE haurien d'augmentar en un 30% aproximadament, la qual cosa allunya la UE del compliment real de Kyoto. En paral·lel, podria semblar que els sectors financers, essencials per a la UE, consumeixen menys energia comparativament, però això suposa oblidar que l'economia financera té repercussions immediates sobre el medi ambient, ja que influeix i pressiona a l'economia real.

La UE es fon parlant de la importància de lluitar contra el escalfament global. Així, la Comissió Europea, en les cites internacionals, aposta per les reduccions d'emissions de gasos d'efecte hivernacle més ambiciosos. I la UE no només parla, sinó que també actua: ha complert els objectius marcats pel Protocol de Kyoto.

Si es mesuren les emissions de gasos d'efecte hivernacle a nivell mundial comprova que no paren de créixer. Els dos únics períodes recents en els que s'ha produït una reducció en les emissions de CO2 globals han estat provocats per fortes crisis econòmiques: el col·lapse del bloc soviètic i la Gran Recessió actual. Això es deu al fet que el consum d'energia i el creixement del PIB s'interrelacionen directament: més creixement del PIB implica un consum d'energia equivalent. I, un major consum energètic implica una major emissió de gasos d'efecte hivernacle. En un món globalitzat, els comptes s'han de calcular a nivell global per no fer trampes.

La UE ha estat molt hàbil per crear nous nínxols de mercat aprofitant el canvi climàtic. Entre aquests destaquen la compravenda de drets d'emissió a les borses, o l'extensió del control de l'aigua per part de les multinacionals europees en aquells llocs on és previsible que disminueixi la seva disponibilitat a causa del canvi climàtic

En realitat a la UE només li interessa el creixement, la qual cosa, inevitablement, implica més canvi climàtic i destrucció ambiental.

Saps quant inverteix la UE en Defensa i qui es beneficia d'això?

Sabies que la despesa militar dels països de la UE supera els 200.000 milions d'euros a l'any? Sabies que Regne Unit, França, Alemanya i Itàlia figuren entre els deu països amb major despesa militar en l'any 2012?

Sabies que, comptant els efectius dels exèrcits a Europa, de les forces "paramilitars" i de les forces de reservistes, Europa compta amb més de 6.000.000 de persones ensinistrades i amatents per a la guerra i per a la intervenció militar?

Sabies que 24 dels 28 països de la UE coordinen la seva política militar sota l'OTAN?

Sabies que la UE ha participat fins a la data en trenta-cinc operacions militars en l'exterior, contant amb forces militars pròpies i dels Estats membres? Sabies que pot desplegar entre 50-60.000 soldats a més de 4.000 km de distància en menys de seixanta dies i mantenir-los durant un any en guerra?

Sabies que la UE manté el segon complex militar industrial més potent del planeta i que la suma de les vendes anuals d'armes de les indústries militars de països de la UE superen els 115.000 milions de dòlars anuals? Et sonen d'alguna cosa les empreses BAE Systems, EADS, Finmeccanica o Thales? BAE Systems factura a l'any en venda d'armes 29.150 milions de dòlars, EADS factura 16.390 milions; Finmeccanica, 14.560 i Thales, 9480 milions.

De què va la Unió Europea? Qui pren les decisions a la UE?

Sabies que la UE compta amb estructures militars pròpies que dupliquen les dels Estats: un Estat Major de la Defensa, una Agència Europea de Defensa, un Comitè Militar, un servei d'espionatge, casernes generals, cossos d'exèrcit, entre uns altres?

Sabies que existeix una "doctrina" de seguretat de la UE en la definició de la qual i del seu control no pinta res ni el Parlament Europeu, ni cap dels òrgans representatius de la UE?

Sabies que la política del Frontex desenvolupa un plantejament militar per al tractament de les migracions?

La política de seguretat de la UE està altament militaritzada i té un enfocament ofensiu i intervencionista. Existeix un potent lobby militar que influeix decisivament en aquesta política i en la construcció d'un pol militar-industrial que promou la venda d'armes i l'exportació de conflictes internacionals.

Tota aquesta política es paga amb els impostos de la ciutadania i es practica d'esquena a la societat i sense comptar amb la seva opinió. És insolidària amb les necessitats socials europees i de la resta del món i únicament busca enfortir els interessos de l'oligarquia del capital. Es pot aspirar a la desmilitarització de la defensa a Europa i en el planeta i a l'aposta per la seguretat humana en comptes de la seguretat militar. Però la UE no ho fa.

Entrada redactada per Utopia Contagiosa.

Com estan evolucionant les desigualtats en la UE?

Una anàlisi de les polítiques socials seguides pels països industrialitzats en la UE mostra tres moments diferenciats. El primer període, dècada dels 80 i primers 90, es caracteritza pels canvis efectuats en les polítiques socials. Les Institucions de la UE opten per reformes que converteixen els Sistemes de Protecció Social Universals i Públics en Sistemes Mixts, és a dir, aquells de finançament públic però amb producció privada. A més, són segmentats (contributius, no contributius, assistencials, etc.) i es fixen diferents nivells de protecció. Domina la ideologia de "els avantatges del privat", que serveix d'excusa per a posar en mans del mercat el que abans estava en l'esfera pública. Es passa de la concepció "ciutadana portadora de drets" a "usuària consumidora de serveis". En aquests moments, per paradoxal que sembli, no solament no disminueix la despesa pública total, sinó que augmenta en uns 11 punts sobre el PIB en els països industrialitzats. Les partides amb el creixement més fort són les de pensions i sanitat.

El segon període, des de 1992 fins a 2008, va estar determinat per la reestructuració de polítiques econòmiques (entrada de l'euro) i polítiques fiscals (reducció de despeses com forma de compensar els dèficits, en lloc d'augmentar ingressos). Això accentua la vulnerabilitat del sistema davant les fortes pressions del mercat i els processos d'integració econòmica supranacionals coneguts com "globalització". La unificació de les polítiques econòmiques i fiscals, amb dues referències clau, el Tractat de Maastricht (93) i Pacte d'Estabilitat (97), suposa problemes comuns als sistemes de protecció social. Les mateixes polítiques en tots i cadascun dels estats membres de la UE, produeixen en aquest moment un estancament en el volum de despesa social entorn del 26% del PIB.

El tercer període, des de l'esclat d'aquesta crisi, és regit pel pacte de l'Euro i el Pacte Fiscal. El volum de despesa social disminueix de manera dràstica i especialment en els països del sud europeu, incrementant-se la desigualtat fins a extrems insuportables.

Es retallen les despeses de prestacions i especialment les pensions, la sanitat i la prestació d'atur. S'instal·la la idea d'estat "Assistencial" davant situacions de necessitat imperiosa, suplantant a l'estat "de Benestar".

De què va la Unió Europea? Qui pren les decisions a la UE?

Les conseqüències d'aquestes polítiques es visibilitzen en l'anàlisi de cadascuna de les partides de la despesa. Augmenta la vulnerabilitat social, al créixer la pobresa, l'exclusió social, la inseguretat i precarietat laboral i la societat de control (absència de llibertat, lleis especials d'estrangeria, majors poblacions recloses).

Aquestes polítiques neoliberals desmantellen els serveis públics afavorint la privatització. No corregeixen el desequilibri i el deute en matèria de cures, sinó que els agreugen. Al transferir a l'esfera "privada" cures, com escoles infantils, atenció a la dependència, etc. aquelles dones que no poden afrontar els preus es veuen obligades a sobrecarregar-se, ja que la societat segueix sent profundament patriarcal i les cures no estan repartides equitativament. La majoria de les persones considerades pobres a Europa són dones. Són les més afectades per la discriminació en matèria d'ocupació, salaris i salut.

Aquestes polítiques produeixen pobresa, desigualtat i exclusió social, alhora que beneficien a uns pocs amb les privatitzacions i els rescats. Les ciutats i les regions perifèriques del món veuen augmentar les borses de pobresa. Noves formes d'exclusió del dret a la salut en els països de la UE es relacionen amb la desigual distribució i accés als serveis i als recursos entre nacions i territoris regionals i entre treballadores/és autòctons i extracomunitaris. La societat és cada vegada més desigual.

Pretenen estendre la idea que l'única manera per a sortir de la crisi és "tornar al pur mercat com regulador de les relacions econòmiques i socials, d'acord amb les lleis de l'oferta i la demanda". No obstant això, aquest model capitalista ha causat 27 milions de persones aturades en la UE; el 13% de la població ocupada en situació precària; el 15% de la població per sota dels llindars de pobresa; milions d'immigrants (mà d'obra barata, esclava), a qui se'ls nega qualsevol dret de ciutadania i se'ls utilitza com exèrcit de reserva, fomentant el racisme i la xenofòbia en les societats d'acollida; societats cada vegada més desestructurades amb regressió i desarrelament social; deterioració ecològica i mediambiental, possiblement irreversible.

Quines són les polítiques d'immigració de la UE? Com es prenen aquestes mesures? Quin és el concepte polític-jurídic de ciutadania que sustenta la UE?

La Unió Europea aborda el tema de les migracions des d'una perspectiva economicista: la lliure mobilitat de les persones i les treballadores i treballadors (comunitaris) per la Unió exigeix suprimir les fronteres internes. Però també exigeix aixecar controls més precisos en les fronteres exteriors, per a totes aquelles persones extracomunitàries. Les persones estrangeres només són tingudes en compte en la UE com treballadores/es útils a les economies nacionals. Per això, tant el seu accés al territori de la UE com la seva mobilitat per ell estan severament restringits. Quant als seus drets ciutadans o la seva integració social, la UE simplement es desentén. El territori de la Unió està obert a la lliure circulació de capitals i persones. Qualsevol ciutadana/o de la Unió podrà lliurement instal·lar-se, treballar, invertir...i exigir el compliment dels seus drets en qualsevol dels estats pertanyents a la Unió.

"Tota persona que ostenti la nacionalitat d'un Estat membre posseïx la ciutadania de la Unió, que s'afegeix a la ciutadania nacional sense substituir-la". "Els ciutadans de la Unió seran titulars dels drets i subjectes dels deures previstos en el Tractat de la Unió. Tenen el dret: de circular i residir lliurement en el territori dels Estats membres; de sufragi actiu i passiu en les eleccions al Parlament Europeu i en les eleccions municipals en l'estat membre en el qual resideixen..." (Tractat de la Unió).

Des de la concepció que la nostra civilització occidental sustenta, ser ciutadà/ana significa ser portador de drets. Drets que són universals (Carta de NNUU), inalienables, inherents a la persona i fora de les concretes polítiques, així com de les lleis del mercat. Tots els individus extra-comunitaris, és a dir, de fora dels estats de la Unió i sense nacionalitat de qualsevol d'aquests estats membres, manquen del status de ciutadans. Són considerats de segona categoria, ja que es regeixen no pel dret Comunitari (Tractat de la Unió, Carta de Drets Fonamentals, etc.), sinó pel

dret d'estrangeria vigent, bé de forma unificada -Espai Schengen-, bé de forma estatal -lleis d'estrangeria en cada estat-.

Els immigrants tenen drets com estrangers, però no com ciutadans. I si no tenen papers, els seus drets es veuen minvats al mínim, com ha ocorregut amb el Reial decret-llei 16/2012 de reforma sanitària a l'Estat Espanyol, que ha posat fi al dret a la sanitat universal.

En la política sobre migracions de la UE és essencial l'Acord de Schengen, vigent des de 1995. Unifica el control de les fronteres en un doble sentit: d'una banda, desaparició de les fronteres interiors, i per una altra, enfortiment de fronteres exteriors per a impedir immigracions no funcionals al mercat i per a controlar els fluxos migratoris de tots els països de la UE, llevat de Irlanda i Regne Unit. De totes maneres, el propi espai Schengen ha estat posat en dubte quan les ampliacions de la UE propiciaven les migracions de persones dels països de l'Est recent incorporats. Així, Bulgària, Romania i Xipre han vist com la Comissió Europea els negava l'entrada en l'espai Schengen, i per tant, negava a les seves ciutadanes/us la llibertat de moviments. Això demostra, una vegada més, que els discursos "paneuropeus" i de fraternitat no són més que retòrica.

L'objectiu que estableix la UE en matèria migratòria no persegueix finalitats humanitàries, ni vela pel benestar. És un objectiu merament econòmic. "La Unió desenvoluparà una política comuna d'immigració destinada a garantir, en tot moment, la gestió eficaç dels fluxos migratoris (Article III-267)". Mitjançant lleis o lleis marc europees es fixen les condicions d'entrada i de residència, visats de llarga durada i de permisos de residència, inclosos els destinats a la reagrupació familiar. Es defineixen els drets d'aquestes persones de tercers països que es trobin situació regular. També dissenyen els processos d'expulsió i repatriació per a qui no estigui regularitzat. Aquestes lleis permeten que es repeteixin successos com la tragèdia de Lampedusa o el que està passant a les fronteres de Ceuta i Melilla.

Què és el MEDE?

Es coneix com MEDE al Mecanisme Europeu d'Estabilitat. És un organisme intergovernamental per als països de l'anomenada "zona euro" l'objectiu exprés del qual és salvaguardar l'estabilitat financera de la moneda. Per a això, podrà "mobilitzar fons i proporcionar suport a l'estabilitat, sota una estricta condicionalitat". Això és, farà préstecs subjectes a condicions neoliberalistes. Revisarà periòdicament el compliment d'aquestes condicions i comptarà amb tota la força de la UE per a sancionar els incompliments.

Els fons del MEDE els aporten els països subscrits de forma proporcional a la grandària de la seva població. I aquests fons són els que atorguen la capacitat de vot. Així, entre Alemanya, França i Itàlia poden aconseguir la majoria simple. Aquest organisme és una mostra més de la falta de democràcia real en la UE, ja que està fora de qualsevol dels tractats vigents i no ha de sotmetre's al control parlamentari.

El MEDE preveu cinc instruments d'assistència financera. Un d'ells permetrà rescatar països que ni tan sols ho hagin sol·licitat, en el cas que el Consell de Governadors del MEDE consideri que està en risc l'estabilitat de la zona euro. Un altre està pensat per a rescatar directament a la banca d'un país, sent el responsable últim del préstec (i de les condicionalitats) dit país i no el sector bancari. En altres paraules, el MEDE té expressament previst un mecanisme de socialització de les pèrdues dels bancs. Les activitats del MEDE estan lliures d'impostos directes i els estats haurien de retornar els impostos indirectes que el MEDE hagués pagat. A això se suma que el personal del MEDE, així com els seus directius, gaudeixen d'immunitat de jurisdicció en les seves activitats oficials.

El capital autoritzat del MEDE ascendeix a 700 000 milions d'euros. Pot semblar una xifra molt elevada, però si la comparem amb el deute públic espanyol (952.014 milions d'euros al novembre de 2013) o italià (2.068.722 milions), constatem que no arriba per a rescatar les finances públiques d'aquests països, si fos necessari.

Llavors, per a què serveix? Realment, no persegueix acabar amb el problema del deute, sinó que pretén "estabilitzar-lo", tornar-lo "sostenible" i, de passada, garantir que els Estats apliquen les polítiques neoliberals. Ocupa la mateixa funció que va tenir el FMI en la crisi del deute dels anys 80. És un exemple clar que la UE és un projecte per a beneficiar al capital i no per a les persones.

Per què el BCE no pot prestar diners als Estats?

Segons l'article 104 del Tractat de Maastrich, el Banc Central Europeu (BCE) no pot prestar directament als Estats ni comprar el seu deute, de manera que quan aquests necessiten diners prestats ho han de demanar als bancs privats o emetre deute públic. La diferència estriba que obtenir els diners directament del BCE no tindria interès (o un interès baixíssim) mentre que obtenir-lo de la banca privada suposa pagar interessos molt més elevats. Això reporta enormes beneficis per als bancs privats, ja que reben els diners prestats del BCE a un interès que ronda el 1%, mentre que ho presten als Estats a interessos entorn del 5% (encara que en ocasions han arribat al 15%).

En el cas de l'Estat espanyol, si es calcula la diferència entre els interessos que han vingut pagant les administracions públiques i el que haurien hagut de pagar al tipus d'interès oficial amb el qual el BCE presta els diners a les entitats privades, només en el període del 2008 al 2013 s'obté un sobrecost de més de 100.000 milions d'euros que ha de desemborsar la població espanyola a la banca privada. Només amb aquesta quantitat es podrien haver evitat la major part de les retallades socials.

Una estimació ràpida del sobrecost de finançament per a tota la Zona Euro tenint en compte el volum dels deutes públics de la resta dels estats i els tipus d'interessos suportats, llança una xifra superior al bilió d'euros des que va començar la crisi. El més paradoxal és que els diners que presten als Estats els bancs prové en moltes ocasions dels mateixos Estats, com ha ocorregut en el cas dels rescats bancaris. Aquest és un altre clar exemple de com la construcció de la UE s'ha fet pensant en els interessos dels grans bancs i corporacions i no en les seves ciutadanes. Ja que el fet que el BCE no pugui prestar diners als estats és una decisió política (a EEUU, per exemple, la Reserva Federal sí pot prestar a les administracions públiques), que només beneficia els interessos particulars dels grans bancs, perjudicant a la resta de la població, el deute derivat d'aquest sobrecost és un deute odiós, que ha de repudiar-se.

Redueixen les polítiques de la UE la bretxa de gènere?

La bretxa de gènere és la diferència entre la taxa masculina i femenina en la categoria d'una variable. Per exemple, en la UE la bretxa salarial entre homes i dones és del 16,2%. Això vol dir que, de mitjana, les dones cobren un 16,2% menys que els seus companys, pel mateix treball. Existeixen altres variables, com la taxa d'atur, que presenta una bretxa entre dones i homes del 10,9%; el risc de pobresa (26,1% enfront del 24,2%), repartiment de tasques domèstiques i de cures (una mitjana de 6 hores dedicades per les dones a aquestes tasques, enfront de 2 hores i 20 minuts dels homes). A més, un 80% de les cuidadores són dones. El treball a temps parcial i precari s'enceba especialment amb les dones (un 31,5% de les dones, enfront d'un 7,8% en els homes), mentre que les dones en llocs de Direcció són minoria (només un 5% són dones responsables en entitats financeres europees), etc.

La gran majoria d'aquestes dades demostren la desigualtat en termes negatius per a les dones. Al costat de la bretxa de gènere s'usen altres indicadors, com l'índex de concentració, de distribució i de feminització, tots ells per a indicar-nos que les discriminacions i l'opressió de les dones segueixen existint dintre dels països que formen la UE. Podem recórrer a qualsevol de les estadístiques oficials per a buscar i confirmar aquestes dades.

Com ha quedat clar en altres respostes sobre les UE i les seves polítiques i institucions, la UE és una supraorganització NO democràtica, basada en els principis d'acumulació i benefici d'unes poques empreses i ens

financers. No obstant això, per a aparentar una imatge d'institució democràtica, crea algunes altres (com el Parlament Europeu) o inclou dintre del Dret Comunitari alguns principis fonamentals, com el de la igualtat entre homes i dones o el de no discriminació per raó de sexe. Al seu torn, dintre del presumpte compliment d'aquests principis generals d'igualtat i no discriminació, la UE ha instaurat algunes institucions com l'Institut Europeu de la Igualtat de Gènere, el Comitè consultiu d'igualtat d'oportunitats i la revisió de l'equilibri dels comitès i els grups d'experts creats per la Comissió. Realitza uns Informes periòdics i destina fons a projectes amb el supòsit objectiu d'acabar amb la desigualtat i la discriminació (programes Progress, EQUAL, etc.).

Però tot això comporta una enorme contradicció: si la UE desemascarada es basa en els principis de l'economia capitalista de màxim benefici d'uns pocs, que utilitza a les dones mà d'obra precaritzada, complementària, barata i disciplinada. Aquests principis aguditzen i consoliden la divisió sexual del treball que ens esclavitza i invisibilitza com dones, però de la qual tant necessiten per a mantenir el model d'enriquiment explotador. L'exemple clar són els ajustaments econòmics que ens vénen imposant des de la pròpia Comissió Europea i que estan precaritzant més encara les nostres vides. Aquests ajustaments repercuteixen en la disminució del pressupost destinat a desenvolupar o mantenir les insuficients polítiques d'igualtat, el que consolida i incrementa les desigualtats existents, malgrat les altres polítiques minúscules de "rentat de cara".

La lògica del capital i dels mercats -que és el motor de la UE entra en absoluta contradicció amb la lògica de les cures, que té com finalitat sostenir la vida, satisfer necessitats i generar benestar. La UE obvia totalment la essencialitat de la cura de la vida pel simple fet d'haver estat assignats històricament aquests papers a les dones i per això, haver estat reclosos en l'àmbit del "privat" o domèstic (l'aliança entre el capitalisme i l'heteropatriarcat). El principi d'acumulació de la riquesa per part d'unes poques elits del capital productiu i financer, que a més és un dels objectius de la UE, va de la mà de la insostenibilitat de la vida i no trenca amb els esquemes d'opressió i desigualtat, sinó que els consolida. Que no ens enganyin!

Quina és la política energètica de la UE?

El Tractat de Lisboa situa a l'energia en el centre de l'activitat europea, de fet, dota a l'energia d'una nova base jurídica que no posseïa en els tractats precedents. Això no és d'estranyar, doncs sense un augment del consum energètic no hi ha creixement econòmic possible. A més, Europa té una forta dependència de l'exterior: importa el 70% del petroli que consumeix i el 50% del gas.

La Unió Europea, segona economia mundial, consumeix una cinquena part de l'energia que es produeix en el món. Per això, la Comissió, el Consell i el Parlament Europeu han anat engegant una sèrie de polítiques encaminades a garantir un subministrament creixent a preus assequibles.

Una de les polítiques fonamentals han estat els denominats "objectius 20-20-20", que havien de complir-se abans de 2020 i que es basaven en tres punts: reduir un 20% les emissions de gasos d'efecte hivernacle respecte de les emeses el 1990, que un 20% de les energies consumides procedeixin de fonts renovables i 20% de millora de l'eficiència energètica de la UE.

No obstant això, al gener de 2014 l'objectiu d'energies renovables va caure de l'agenda. Sense contradicció, des de la perspectiva de la UE, amb aquest objectiu, la Unió també afavoreix els agrocarburs, l'energia nuclear o la importació dels petrolis més contaminants, com les sorres bituminoses de Canadà. En realitat, a la UE no li importa la sostenibilitat ni la lluita contra el canvi climàtic, sinó sostenir la seva competitivitat a nivell internacional tenint més accés a l'energia i, si pot ser, més diversificat i autòcton. Per descomptat sempre el més barat possible.

Estem travessant ja el pic del petroli i, en breu, vindran el del gas, el carbó i l'urani. Això implicarà, inevitablement,

que l'energia serà cada vegada més cara i inaccessible. En lloc d'intentar adaptar-se a aquesta nova realitat, la UE segueix vivint en el passat intentant incrementar el seu ús energètic, quan això és ja impossible.

Com influeixen les empreses privades en la presa de decisions de la UE?

En la UE hi ha unes 15.000 persones pagades per les principals empreses transnacionals que es dediquen a pressionar en els organismes de la UE. En altres paraules, realitzen labors de "lobby" o cabildeig. Per això no és d'estranyar que, en la majoria de les ocasions, la legislació de la UE i els seus tractats s'assemblin sospitosament a les peticions dels grans capitals europeus.

Entre els principals grups de pressió empresarials en la UE destaquen BusinessEurope, la patronal europea i la ERT (Taula Rodona d'Industrials). La ERT és un club privat en el qual solament es pot entrar amb invitació. En ell s'aglutinen més de 50 multinacionals amb base a Europa, entre les quals es troben les espanyoles Inditex, Telefònica, Iberdrola i Repsol. A més, hi ha nombroses organitzacions creades expressament per a cadascun dels sectors.

El focus d'aquests grups de pressió se centra en les grans polítiques de la UE. Els seus èxits són notables. Per exemple, la ERT recull en la seva pàgina web, sense cap rubor, com ha estat determinant en la configuració del Mercat Únic: "Jacques Delors, anterior president de la Comissió Europea (1985-1995) i un dels principals defensors del Mercat Únic, ha reconegut públicament l'important paper ocupat per la ERT en aquest àrea". Tractat de Maastricht i la unió monetària: "Els membres van estar actius en el disseny i l'engedada reeixida del calendari de Maastricht basat en l'adopció de l'euro com la moneda única en 1999 i la introducció de bitllets i monedes d'euro en 2002." Agenda de Lisboa: "Els membres de la ERT han contribuït a la preparació de l'Agenda de Lisboa amb l'objecte de fer Europa l'economia més competitiva i dinàmica basada en el coneixement del món' per a l'any 2010".

Però el treball incessant en la defensa dels seus interessos no es restringeix a les grans línies d'actuació de la UE, sinó que també descendeix a les polítiques concretes, com la de canvi climàtic, les negociacions actuals per a l'engedada d'un tractat de lliure comerç amb EEUU, la reforma bancària, o l'aposta per la competitivitat (és a dir, la reducció dels drets laborals i socials, la baixada de salaris, o la reducció dels objectius de "lluita" contra el canvi climàtic).

El mecanisme bàsic d'actuació dels grups de pressió és l'accés directe als principals actors de la Unió. Per exemple, recentment la ERT s'ha reunit amb Barroso, Merkel i Hollande para parlar de la pròxima reunió europea sobre competitivitat. A més d'aquestes reunions, també s'organitzen esdeveniments previs a les cimeres europees que aborden els mateixos temes i tenen als mateixos protagonistes convidats. Aquest és el cas de la reunió organitzada per BusinessEurope dos mesos abans de la Cimera de Primavera de la UE.

Finalment, un altre exemple clar del poder de les finances a la UE són els governs passats de Grècia i Itàlia. Els seus primers ministres van ser deposats i, en el seu lloc es van col·locar, a iniciativa del Consell, a "tecnòcrates" per a implantar una sèrie de forts ajustaments socials, laborals i ambientals. Casualment, tant el Primer Ministre grec com l'italià que van ser imposats sense cap votació per a treure endavant les mesures d'ajustament estructural, procedien de Goldman Sachs, igual que el president del BCE. Si bé aquests són els casos més descarats, no són els únics: no hi ha més que mirar el currículum del Govern espanyol.

Sabies què és el TTIP?

El Tractat Transatlàntic de Comerç i Inversions (TTIP en les seves sigles en anglès) és el nou model de tractat de lliure comerç que s'està negociant entre la Unió Europea i Estats Units des de juny de 2013, amb la intenció de crear

la zona de lliure comerç major del món.

Per què ara? EEUU i la Unió Europea estan perdent poder econòmic i polític, i altres països, especialment la Xina, els estan desplaçant com majors economies, exportadors i proveïdors d'inversió estrangera directa. El TTIP pretén per tant consolidar els interessos geopolítics i recuperar el poder i el protagonisme d'ambdues potències, declarant una guerra comercial a països tercers.

Qui i com s'està negociant? De manera formal, per part de la Unió Europea és la Comissió Europea qui té el mandat de les negociacions; i de l'altra, el propi Govern d'EEUU. No obstant això, des del seu origen, són els grans lobbies empresarials d'un costat i un altre qui pressionen i participen de manera activa en elles: indústria automobilística, farmacèutica i agroalimentària, empreses de serveis, bancs, fons d'inversió... Les negociacions a més, estan produint-se d'esquena a la població, amb un alt caràcter secret sobre el seu contingut, i sense participació i tot just consulta a la societat civil, i fins i tot amb molta desinformació cap als Govern dels països de la pròpia UE.

Què regularà? Atès que els aranzels entre la UE i EEUU són ja molt baixos, aquest nou model de tractat se centra en la liberalització de tots els sectors i a aconseguir una harmonització legislativa, és a dir, unificar lleis a banda i banda de l'Atlàntic, amb la finalitat de reduir costos i "retards innecessaris" per a les corporacions.

Un capítol especialment polèmic és el de la protecció de les inversions, pel qual qualsevol inversor privat internacional pot desafiar, davant tribunals internacionals poc transparents, qualsevol legislació (ambiental, laboral o social) que interfereixi amb els seus beneficis. Per exemple, una moratòria al fracking (tècnica molt contaminant d'extracció de petroli o gas) o una regulació sanitària de substàncies tòxiques poden ser objectes de demandes als Govern.

Què suposarà? Aprofundirà en les retallades en els drets laborals, justificats per la reducció de costos i basats en la política antisindical d'EEUU (que no ha ratificat convenis de la OIT) i en les reformes laborals imposades per la Troica (link a www.troikaparty.eu/es) (Comissió Europea, FMI, BCE).

La liberalització de cada vegada més sectors econòmics aprofundirà en les privatitzacions de serveis públics, les conseqüències dels quals ja són conegudes. L'harmonització legislativa a la baixa, aplicant la legislació més beneficiosa per a les grans corporacions afectarà a:

* Polítiques mediambientals i del dret a la salut: es flexibilitzarà l'ús del fracking, s'augmentarà la producció i venda de transgènics, l'ús de toxines i substàncies perilloses, entre altres, que compten amb legislació més favorable a EEUU.

* La agroindústria es veurà afavorida en detriment de les petites explotacions més sostenibles, i per tant es ressentirà la sobirania alimentària i la qualitat en l'alimentació.

* Sobre propietat intel·lectual i ús i accés a internet: s'aplicarà la legislació nord-americana que facilita la vigilància cibernetica i l'accés a dades personals, i penalitza el compartir arxius en la xarxa; i a més blindarà les patents, reduint per exemple la possibilitat d'accés a medicaments genèrics.

I a tot això s'afegiria, a través dels mecanismes de protecció de les inversions, que els Govern es trobarien lligats de mans per a l'engageda de les polítiques públiques socials i mediambientals destinades a protegir a la ciutadania, en benefici del gran capital.

Font: <http://noaltpip.blogspot.com.es/>

Totes les preguntes a:

www.coordinacionbaladre.org/sabias_que

www.cgt.org.es/?de-que-va-la-ue

www.ecologistasenaccion.org/dequevalaue

[¿De qué va la UE? ¿Quién toma las decisiones en la UE? ¿Es legítima la deuda de la UE?](#) from [CGT Catalunya](#)